رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس خواستار شد

اعتمادسازی در مردم برای جذب سرمایه‌ها و هدایت به سمت تولید

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: تحقق هدایت نقدینگی از آحاد جامعه به سمت پروژه‌ها و تولید مستلزم کنترل نوسانات اقتصاد و اعتمادسازی مناسب و برنامه‌ریزی شده است.

به گزارش خبرگزاری فارس، سید شمس‌الدین حسینی با اشاره به این که سال ۱۴۰۴ از سوی رهبر انقلاب به نام «سرمایه‌گذاری برای تولید» نامگذاری شـــده اســـت، تصریح کرد: تحقق این امر نیازمند تلاش همه‌جانبه دولتمردان و نمایندگان مجلس و تمامی مسئولان نظام است.

او افزود: توجه به بخش خصوصی در راستای اجرای اصل ۴۴ قانون اساســـی، یکی از مصداق‌های جذب سرمایه در کشور برای حمایت و رونق تولید اســـت. رفع موانـــع اداری هم، یکی دیگر از ضرورت‌های تحقق حداکثری شعار امسال است؛ چرا که در برخی موارد پیچیدگی‌های اداری موجب فراری دادن ســـرمایه از تولید می‌شود. این در حالی است که اعمال مشوق‌های مختلف از جمله مشوق‌های مالیاتی هم می‌تواند در این زمینه راهگشا باشد.

ظرفیت بورس برای تامین مالی آسان

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: یکی از شاه‌بیت‌های اصلی جذب سرمایه برای تولید در کشور هدایت نقدینگی از آحاد جامعه به ســـمت پروژه‌ها و تولید در همه زمینه‌ها است که برای تحقق این امر لازم است از یکسو نوسانات اقتصادی کنترل شود و از سوی دیگر اعتمادسازی مناسب و برنامه‌ریزی شده‌ای صورت گیرد.

حســـینی با تاکید دوباره بر این که راهکارهایی همچون ثبات قوانین و مقررات و نیز کوتاه شدن فرآیند صدور مجوزهای کسب و کار، دو اقدام لازم و ضروری برای تحقق شعار امسال است، افزود: بازارهایی چون بورس در کشور ما از ظرفیت بالایی برای تامین مالی آسان، سریع و شفاف شرکت‌ها و بنگاه‌ها تولیدی برخوردار است.

او تاکیـــد کـــرد: در این رابطه لازم اســـت متولیـــان امر ضمن فرهنگ‌ســـازی و آگاهی دادن به مردم از ظرفیت‌های بازار سرمایه برای تحقق شـــعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» بهره لازم را ببرند. هر چقدر تلاش کنیم ظرفیت‌های بازار ســـرمایه را بهتر به جامعه معرفی کنیم از نوسانات سایر بازارها از جمله طلا و ارز کاسته می‌شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به تصمیم شورای سیاســـت‌گذاری و کمیته اجرائی هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت مالی (بورس، بانک و بیمه)، در نام‌گذاری این نمایشگاه به «وفاق مالی؛ ســـرمایه ملی» به عنوان شعار اصلی این رویداد ملی و بین‌المللی، افزود: در ســـایه وفاق مالی می‌توان به وحدت رویه مناسبی برای جذب نقدینگی جامعه به منظور کنترل تورم و نیز تامین مالی تولید به ویژه از بستر بازار سرمایه دست یافت.

آمار بانک مرکزی نشان داد

پرداخت ۲۵۴ هزار میلیارد تومان تسهیلات ازدواج و فرزندآوری

شبکه بانکی در ســـال ۱۴۰۳ بالغ بر ۲۵۴ هزار میلیارد تومان تسهیلات ازدواج و فرزندآوری به متقاضیان پرداخت کرده است.

به گـــزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در ســـال گذشـــته سیســـتم بانکی، بالغ بر ۲۵۴ هزار میلیارد تومان تسهیلات ازدواج به متقاضیان پرداخت کرد که حاکی از تحقق ۱۴۳ درصدی تکالیف در پرداخت این نوع تســـهیلات و رشد ۳۰ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۲ است.

همچنین در ســـال گذشـــته حدود ۴۹ هـــزار میلیارد تومان تســـهیلات فرزندآوری به متقاضیان پرداخت شـــد که حاکی از رشد شـــش درصدی و تحقق ۱۰۶ درصدی تکالیف در پرداخت تسهیلات فرزندآوری است. این تسهیلات در مجموع به یک میلیون و ۲۰۴ هزار و ۶۶ نفر از متقاضیان پرداخت شده است

به گفته بانک مرکزی؛ در راســـتای اجرای مفاد قوانین بودجه ســـال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور و تبصره (۱۳) قانون بودجه ســـال ۱۴۰۳، عملکرد شبکه بانکی در پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ بـــه ترتیـــب بالـــغ بر ۲۰۳ هزار میلیـــارد تومان و ۲۵۵ هزار میلیارد تومان بوده است.

شـــبکه بانکی در ســـال ۱۴۰۲، تعداد ۷۷۲ هزار و ۶۹۳ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج معادل ۱۵۸ هزار میلیارد تومان را به متقاضیان پرداخت کرده بود که نســـبت به سهمیه مصوب در قانون بودجه این سال، حاکی از عملکرد ۱۰۹ درصدی در پرداخت تکالیف مزبور است.

تســـهیلات مذکور در سال ۱۴۰۳ به ۶۱۵ هزار و ۶۹۳ نفر به مبلغ ۲۰۶ هزار میلیارد تومان پرداخت شده که نسبت به سهمیه مصوب در قانون بودجه این ســـال، بیانگر عملکرد ۱۴۳ درصدی است. میزان پرداخت تسهیلات مزبور در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲، رشدی معادل ۳۰ درصد را داشته است.

همچنین، مطابق این گزارش، شـــبکه بانکی در سال ۱۴۰۲، تعداد ۷۳۹ هزار و ۹۴۸ فقره تســـهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری معادل ۴۶ هزار میلیـــارد تومان را به متقاضیان پرداخت کرد که نسبت به سهمیه مصوب در قانون بودجه این سال، بیانگر عملکرد ۱۰۰ درصدی در پرداخت تکلیف مزبور داشته است.

تسهیلات مذکور در سال ۱۴۰۳ نیز به تعداد ۵۸۸ هزار و ۳۷۳ فقـــره به مبلغ ۴۸ هـــزار و ۸۰۰ میلیارد تومان پرداخت شـــده که نســـبت به سهمیه مصوب در قانون بودجه این سال، بیانگر عملکرد ۱۰۶ درصدی است. میزان پرداخت تسهیلات مزبور در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲، رشدی معادل شش درصد را در پی داشته است.

کیهان بررسی می‌کند

جلوگیری از تحمیل تورم به سفره مردم با انحلال بانک‌های غیرقابل اصلاح

سرویس اقتصادی -

هزینه بانک‌های ناسالم و اصلاح‌ناپذیر به اندازه‌ای بالا رفته که هر روز تأخیر در انحلال و محدود کردن برخی از آنها، اقتصاد کشور را به لبه پرتگاه می‌کشاند.

به گزارش خبرنگار ما، اقتصاد ایران مشـــکلات زیـــادی دارد، اما برخی مشـــکلات، معلول و برخی سرمنشـــأ زنجیره‌ای از مســـائل و بحران‌ها هستند. یکی از این مشـــکلات مبنایـــی، عملکرد بانک‌های ناتـــراز، ناســـالم و غیرقابل اصلاح اســـت که ادامه وجودشان مایه خســـارت‌های روزافزون برای کشور شده است.

طبق اطلاعات منتشـــر شـــده از بانک مرکزی در فروردیـــن ماه، مجموع کل بدهی‌های غیرجاری ۲۶ بانک تا پایان اســـفند ۱۴۰۳ برابر با ۷۸۰ هزار میلیارد تومان اســـت. به عبارت دیگـــر، ۷۸۰ هزار میلیارد تومان بدهی غیرجاری در سیســـتم بانکی کشور در این بانک‌ها وجود دارد که بخش سوخت‌شده آن به شبکه بانکی باز نمی‌گردد.

بیشـــترین بدهی غیرجاری در نظـــام بانکی تا پایان اسفند ۱۴۰۳ به ترتیب به بانک‌های صنعت و معدن، آینده، پاسارگاد، صادرات و تجارت تعلق دارد. همچنین گزارش اخیر بانک مرکزی نشان می‌دهد کـــه بانک‌ها وام‌های کلانی به زیرمجموعه‌های خود پرداخت کرده‌اند، اما ساختار تو در توی این شرکت‌ها، امکان رصد دقیق ذی‌نفع واحد را دشوار می‌کند. بر همین اساس، کارشناســـان معتقدند آمارهایی که درباره تسهیلات بانک‌ها به خودشان منتشر می‌شود، کمتر از واقعیت است.

محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی، مهرماه ۱۴۰۲ درباره بنگاه‌های «چندلایه» بانک‌ها گفته بود: «در مواردی شاهد هستیم که برخی بانک‌ها پنج لایه بنگاه می‌زنند و این کار نظارت را ســـخت می‌کند و فساد افزایش می‌یابد.»

باری بر دوش اقتصاد

اضافه برداشـــت بانک‌های ناتـــراز از منابع بانک مرکزی، باعث افزایش رشد پایه پولی شده که نتیجه آن را مردم با تورم و کوچک شدن سفره خود احساس می‌کنند. به عنوان مثال، در برخی مقاطع زمانی در سال‌های گذشته، نیمی از چاپ پول (پول پرقدرت بانک مرکزی) که می‌توانست در قالب خط اعتباری برای اجرای پروژه‌های اقتصادی پیشران به بانک‌های عامـــل تخصیص یابد، صرف ذخیره‌گیری یک بانک زیـــان‌ده مانند بانک آینده شـــد. به این ترتیب، این نهادهـــای اقتصادی که در دهه ۸۰ قرار بود باری از دوش کشور بردارند، به علت ضعف نظارت، حالا به وبال گردن اقتصاد تبدیل شده‌اند.

محمدرضا فرزین ۲۶ آبـــان ۱۴۰۲ در همایش «تأمین مالی تولید، از بنگاهداری به بنگاه‌ســـازی» با اذعان بـــه اینکه «معضلات چند بانک خصوصی، عمده شـــده» گفت که «در حـــال حاضر ۱۴ بانک زیان انباشـــته دارند و برای جبران این زیان انباشته به طور دقیق ۴۷۰ هزار میلیارد تومان منابع جدید نیاز داریم. این آمارها حاکی از وضعیت ناترازی‌های موجود در شبکه بانکی چه در سمت بدهی و چه در سمت نقدینگی است.»

ایـــن بانک‌ها یکـــی از بزرگ‌تریـــن و مهم‌ترین مجوزهایـــی که در تاریخ بشـــر، یک نهاد خصوصی می‌تواند از دولت مستقر دریافت کند- یعنی قدرت خلـــق پول- را دریافت کرده‌انـــد، اما حتی از انجام حداقلی‌تریـــن وظایف خود در برابر حاکمیت یعنی پرداخت تسهیلات برای مسکن، اشتغال، ازدواج و... مردم سر باز می‌زنند.

به عنوان مثال، سال گذشته بانک‌ها حتی نیمی از سقف تسهیلات ودیعه مسکن را هم پرداخت نکردند. در این بین، سهم برخی بانک‌های خصوصی از این تسهیلات، صفر بوده است، ولی در عین حال، هزاران میلیارد تومان تسهیلات به شرکت‌های تودرتو و منشأ فساد خود پرداخت کرده‌اند.

تجربه موفق روسیه در اوج تحریم

بانک‌هـــای خصوصی ناتراز اگر از مســـیر خود منحرف شوند، می‌توانند یک اقتصاد را زمین بزنند و تـــا زمانی که این اتفاق نیفتاده باید فکری به حال این بحران بشـــود. به اعتقاد صاحب‌نظران، یکی از دلایلی که اقتصاد روسیه پس از تحریم‌های غرب در پی جنگ اوکراین، نسبت به اقتصاد ایران تاب‌آوری بیشتری داشت و آسیب کمتری دید، برخورد قاطع و تعییـــن تکلیف حاکمیت این کشـــور با بانک‌های ناسالم بوده است.

سال ۹۶، «الویرا نابیولینا»، رئیس بانک مرکزی روســـیه اعلام کرد: «طی چهار سال گذشته مجوز تقریبا ۳۵۰ بانک ابطال شده و اکنون تعداد بانک‌های روسی تقریبا به ۶۰۰ بانک رسیده است و همچنان در حال حذف آن دسته از بانک‌هایی هستیم که دارای عملکرد ضعیف و مدل‌های تجاری مبهم هستند.»

اکنون روســـیه سومین سال جنگ با اوکراین را سپری می‌کند و با ورود به سال ۲۰۲۵، روبل ارزش خود را در برابر دلار بازیابی کرده و پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی آن از کل کشورهای گروه جی هفت بیشتر باشد.

تجربـــه روســـیه در اصلاح نظام بانکی نشـــان می‌دهد برخورد با بانک‌های متخلف یا ورشکســـته در صورت مدیریت صحیح نه‌تنها منجر به آشفتگی محیط اقتصادی نمی‌شود، بلکه می‌تواند عاملی برای ثبات‌بخشی و مانعی برای انحراف‌های خودساخته در شـــرایط بحرانی باشد. باید مدنظر داشت استفاده از تجربه موفق روسیه در مواجهه با تحریم‌های شدید آمریکا و غرب می‌تواند برای کشورهای مشابه دیگر از جمله ایران که با چنین تحریم‌های شدیدی مواجه هستند، مؤثر باشد.

اولویت امروز اقتصاد ایران

گروهی از اقتصاددانان معتقدند بخش زیادی از مشکلات اقتصادی امروز و تأثیرپذیری اقتصاد ایران از تحریم به واسطه عملکرد ضعیف و مشکل‌دار نظام بانکی ایران اســـت که بخش بزرگـــی از دارایی‌های کشـــور را در بازارهای مالی منجمـــد کرده‌اند و به جای سودآوری از محل عملیات بانکی، از محل تورم دارایی‌های مالی کســـب سود می‌کنند. در این بین، دولت متأســـفانه بعضاً در تشخیص اولویت‌ها دچار مشکل می‌شود و به جای پرداختن به منشأ مشکلات اقتصادی، راهکارهای دیگری مانند شـــوک‌درمانی قیمتی را دنبال می‌کند. همین مسئله موجب شده تا برخی نمایندگان مجلس به عملکرد بانک‌های ناتراز واکنش نشان دهند.

«میثم ظهوریـــان»، نماینده مردم مشـــهد در مجلس اخیراً در تذکر شـــفاهی خود اظهار داشت: «ما با جراحی اقتصادی موافقیم، اما باید توجه داشت که چاقوی این جراح اقتصادی ابتدا باید به فساد در بانک‌های خصوصی، خصوصی‌ســـازی‌های رانتی و انحصارات و همچنین اسراف در بودجه‌های دولتی بپردازد، نه اینکه مســـتقیماً معیشت مردم را هدف قرار دهد.» این نماینده همچنین از طرح تحقیق و تفحص از عملکرد بانک مرکزی با موضوع یک بانک خصوصی با ۷۰ امضا خبر داد.

«مجتبی ذوالنـــوری»، نماینده مردم قم هم در جلسه علنی مجلس با انتقاد از خلق نقدینگی توسط برخی از بانک‌های کشور گفت: «در بعضی از بانک‌ها مثل بانک در شـــرف ورشکســـتگی آینده می‌بینیم که ۲۵۰ هزار میلیارد اضافه برداشـــت دارند؛ این‌جا دستگاه‌های امنیتی و دولت و بانک مرکزی نقش‌شان را چگونه ایفا می‌کنند؟»

امیرحســـین ثابتی، نماینده مردم تهران هم در صحن مجلس اظهار کرد: «بارها شـــاهد بوده‌ایم که قدرت فزاینده برخی بانک‌ها، دســـتگاه‌ها و افراد از نمایندگان و وزرا بیشـــتر اســـت تا جایی که گاهی یک رئیس‌جمهور باید التماس کند تا بانکی، قانون را اجـــرا کند». وی افزود: «بانک اقتصاد نوین، بانک آینده، بانک سرمایه و بانک ایران زمین از جمله این بانک‌ها هستند که برای مردم ایجاد مشکل می‌کنند؛ این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که امید داریم پول خود را از یک کشور دیگر پس بگیریم.»

آینده مبهم نظام بانکی

موضـــوع بحـــران بانک‌های خصوصـــی ناتراز و اصلاح‌ناپذیر در دولت شهید رئیسی مورد توجه بود و با حمایت شخص ایشان، وزارت اقتصاد و بانک مرکزی جسارت دنبال کردن این موضوع را پیدا کردند، اما متأســـفانه در دولت جدید، اهتمامی به این موضوع مشاهده نشد. حتی در اوایل دولت چهاردهم شنیده شد که وزارت اقتصاد در سکوت خبری، شکایت خود از بانک آینده را پس گرفته اســـت. این در حالی بود که وزارت اقتصاد دولت قبل در این زمینه همراه بود به‌طوری‌که با پیگیری و شکایت‌های صورت گرفته، در مردادماه ۱۴۰۲ حق رأی ناشی از ۶۰ درصد سهام مازاد این بانک به وزارت اقتصاد تفویض شد.

موضوع بانک آینده از آن جهت اهمیت ویژه دارد که به عنوان مهم‌ترین سنگر بانک‌های خصوصی قلدر که مار خورده و اژدها شـــده‌اند شناخته می‌شود و تا زمانی که برخورد قانونی با آن صورت نگیرد، ســـایر بانک‌ها در حاشیه امن هستند.

به گزارش اقتصاد معاصر، بانک آینده در ســـال گذشته، روزانه ۳۶۰ میلیارد تومان زیان ثبت کرده، در حالـــی که رقم زیان روزانـــه این بانک در ۱۴۰۲ حدود ۲۹۵ میلیارد تومان بوده اســـت. علاوه‌بر این، عمده تســـهیلات پرداختی این بانک به شرکت‌های زیرمجموعه و شـــرکت‌های متعلق به سهامداران و اشـــخاص بوده و به همین دلیل این بانک نمی‌تواند درآمد چندانی از محل وصول سود تسهیلات اعطایی به دست بیاورد. همین مسئله موجب شده تا هر لحظه به زیان‌های بانک آینده اضافه شـــود. اطلاعات مالی این بانک نشان می‌دهد ادامه فعالیت آن در صورتی امکان‌پذیر است که بانک مرکزی مدام به این بانک پول تزریق کند و بانک آینده هم البته هر روز زیان بیشتری به مجموع زیان‌ها اضافه کند.

ضرورت اجماع مسئولان

موضوع بانک آینده برای مدتی فراموش شده بود تا اینکه اواسط این هفته، ظهوریان در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس (توئیتر) نوشت: «امروز (دوشـــنبه) همراه تعدادی از نمایندگان جلسه‌ای با موضوع سیاست‌های ارزی کشور و مسئله بانک آینده با رئیس بانک مرکزی داشتیم. در مورد بانک آینده، دکتر فرزین تأکید کرد تنها گزینه بانک مرکزی توقف فعالیت و لغو مجوز است و صرفاً خواستار اختیارات لازم از شورای سران جهت اجرای این سناریو است.» این اظهارات که از سوی بانک مرکزی تکذیب نشد، نشان داد نظر بانک مرکزی هم بر انحلال است، اما درباره اینکه چرا کار تمام نمی‌شود، گفتنی‌هایی است.

البته تابستان سال گذشته برای انتقال حق رأی ســـهام مازاد این بانک بـــه وزارت اقتصاد، صندوق ضمانت ســـپرده‌ها رســـماً متولی بانک آینده شد. همچنین شنیده شـــد که محدودیت‌هایی بر رشد ترازنامه و افتتاح حســـاب جدید در این بانک اعمال شده، با این حال همچنان اسم این بانک در رسانه‌های رســـمی و غیررسمی و تبلیغات شـــهری مشاهده می‌شود. حتی حامی صندوق حمایت از هنرمندان هم این بانک است و کارت بانکی آن در اختیار اعضای صندوق قرار می‌گیرد.

ظهوریان، نماینده مجلس دیروز در این مورد هم توئیت جدیدی منتشر کرد و خبر داد که در نامه‌ای به شـــهردار تهران و رئیس رسانه ملی، خواستار لغو تبلیغات بانک آینده در فضای عمومی شهر تهران و شبکه‌های صدا و سیما شده است.

بانک مرکزی اختیار و تکلیف دارد

درباره نقـــل قول ظهوریـــان از فرزین مبنی بر ضرورت حمایت سران قوا جهت توقف فعالیت و لغو مجوز بانک آینـــده، برخی معتقدند که بعد از ابلاغ قانـــون جدید بانک مرکزی و برنامه هفتم توســـعه، بانک مرکزی تکالیف و اختیارات کافی برای اجرای قاعده گزیر در برابر بانک‌های ناتراز و حتی برخورد با تخلفـــات بانک‌های دیگر در حوزه‌های مختلف از جملـــه تخلف در ذی‌نفع واحد و اشـــخاص مرتبط را داشـــته و برای اقدامات نظارتـــی خود نیازی به کســـب موافقت سران قوا ندارد. بر این اساس، بانک مرکزی نه تنها اختیار دارد، که موظف است تکالیف قانونی خود را انجام دهد. علاوه‌بر برنامه هفتم، مواد ۲۹ تا ۳۲ قانون جدید بانک مرکزی درباره «اقدامات اصلاحی» و ماده ۳۳ درباره «گزیر مؤسسه اعتباری» بر این موضوع تأکید دارد.

در سوی دیگر، بانک مرکزی هم نکاتی دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. یکی از این موارد، نگرانی از ایجـــاد التهاب در ســـطح جامعـــه و تکرار بحران مؤسسات اعتباری غیرمجاز در دولت روحانی، از سوی سهامداران و مشتریان بانک‌های متخلف و غیرقابل اصلاح است. حتی وقتی سال گذشته شایعاتی درباره برخورد با بانک آینده و خروج سپرده از بانک صورت گرفت، بانک مرکزی بلافاصله در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که به دنبال انتشار اخبار نادرست درباره ادعای انحلال یکی از بانک‌های خصوصی، بانک مرکزی این شایعه را رد می‌کنـــد. این اطلاعیه اگرچه از روی دغدغه و برای جلوگیـــری از ایجاد بحران بانکی بود، اما پیام ضعف سیاست‌گذار را هم مخابره کرد.

سیاستگذار می‌تواند!

البتـــه منتقدان در برابر ایـــن ملاحظات، نکاتی را مطرح می‌کنند. نخســـت اینکه بانک مرکزی هم اکنون در حال پرداخت سود سپرده‌گذاران در قالب اضافه برداشت است؛ یعنی در حال حاضر هم چوب را می‌خورد و هم پیاز را؛ پس قرار نیســـت هزینه‌ای بیش از آنچه در حال پرداخت آن است، متحمل شود.

ضمناً تجربه موفق بانک مرکزی در دو سال اخیر نشـــان می‌دهد امکان برخورد قاطع و حساب‌شده وجـــود دارد. آذرماه ۱۴۰۲، پـــس از انتقال موفق و کامل سپرده‌ها، دارایی‌ها، تسهیلات، کارکنان و شعب مؤسسه اعتباری نور به بانک ملی ایران در کمتر از دو ماه، مجمع عمومی فوق‌العاده مؤسسه توسط کمیته عالی ســـامان‌دهی بازار غیرمتشـــکل پولی در بانک مرکـــزی برگزار و بر اســـاس تصمیم اعضای مجمع عمومی یاد شده، این مؤسسه منحل گردید و هیئت تصفیه مؤسسه یاد شده نیز توسط بانک مرکزی ایران منصوب و فرآیند تصفیه مؤسسه آغاز شده است. لازم به ذکر اســـت که مؤسسه نور یک مجموعه کوچک نبود و کار بزرگی انجام شد که می‌توان از تجربه آن برای سایر بانک‌های غیرقابل اصلاح استفاده کرد.

ضمن اینکه برخی مقدمـــات و ابزارهای جدید مانند شـــرکت مدیریت دارایی‌ها که از ظرفیت‌های قانون جدید بانک مرکزی است در دست اقدام قرار گرفته که هم می‌تواند این بحران را مدیریت کند و هم از حقوق سهامداران و سپرده‌گذاران بانک دفاع خواهد کرد.

در این زمینه محمدرضا فرزین؛ رئیس کل بانک مرکزی اوایل سال جاری گفت: «بانک مرکزی قصد دارد در ســـال ۱۴۰۴ شـــرکت مدیریت دارایی‌ها را راه‌اندازی کند؛ چون مدیریت دارایی‌ها می‌تواند در کاهش اضافه‌برداشـــت بانک‌ها از بانک مرکزی مؤثر باشد و با این روش ضمن مدیریت اضافه‌برداشت‌ها، شـــاهد روند نزولـــی آن و کاهش ناتـــرازی بانک‌ها خواهیم بود.»

با همه این اوصاف، دغدغه‌های بانک مرکزی قابل توجه است، چرا که صرفاً مهیا بودن مواد قانونی در کشـــور ما، همه آنچه برای انجام یک کار بزرگ نیاز است را در اختیار قرار نمی‌دهد و برای چنین اصلاح بزرگی، فراتر از تصویب قانون، نوعی اجماع در بین سران سه قوه نیاز است تا دستگاه مجری بتواند در برابـــر هجمه‌هایی که قطعاً از مراکز مختلف صورت می‌گیرد، مقاومت کند؛ بنابراین، مســـئولان کشور برای نجات اقتصاد و جلوگیری از تحمیل تورم ناشی از بحران بانک‌های خصوصی به ســـفره مردم، باید تصمیمی قاطع و تاریخی بگیرند.

از حمل‌ونقل تا نفت و فناوری
پروژه‌هایی برای روابط اقتصادی ایران و چین

همکاری اقتصادی ایران و چین در پروژه‌های مختلف، می‌تواند منجر به بازتعریف و تقویت روابط دوجانبه و افزایش قدرت اقتصادی هر دو کشور در سطح منطقه‌ای و جهانی بشود.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ ایران و چین در سال‌های اخیر گام‌هـــای مؤثری در جهـــت تقویت همکاری‌های اقتصـــادی در زمینه‌هـــای مختلفـــی از جملـــه انرژی، زیرساخت‌ها، تجارت، فناوری و سرمایه‌گذاری مشترک برداشـــته‌اند. تحولات جهانی، رویدادهای ژئوپلیتیکی و روی کار آمدن ترامـــپ به عنوان رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، زمینه‌های همکاری نزدیک‌تر میان دو کشـــور را فراهم کرده است.

ســـند جامع ۲۵ ساله میان دو کشـــور که در سال ۲۰۲۱ به امضا رسید؛ چشم‌انداز همکاری‌های دو کشور را ارتقا بخشید. یکی از مهم‌ترین ابعاد همکاری اقتصادی ایران و چین، حوزه انرژی اســـت. ایران به عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکننـــدگان نفت و گاز جهان و چین به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده انرژی، منافع مشـــترکی در این زمینه دارند. چین در ســـال‌های اخیر بزرگ‌ترین خریدار نفـــت ایران بوده و این همـــکاری در چارچوب قراردادهای بلندمدت ادامه دارد.

از طرفـــی ایران می‌تواند با بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته چینی در زمینه استخراج و پالایش نفت و گاز، بهره‌وری خود را افزایش بدهد. روند تجاری دو کشـــور براســـاس آمارهای تجارت جهانی، روند نسبتا صعودی داشته است.

چین به عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری ایران، واردات کالاهایی نظیر نفت، پتروشیمی و محصولات کشاورزی از ایران را افزایش داده و از سوی دیگر، ایران نیز واردات کالاهایی نظیر ماشـــین‌آلات، تجهیـــزات الکترونیکی و محصولات صنعتی از چین را در دستور کار قرار داده است.

مطابق نظر کارشناســـان، همکاری اقتصادی ایران و چین با توجه به ظرفیت‌های دو کشور می‌تواند به تقویت روابط دوجانبه و افزایش قدرت اقتصادی آنها در ســـطح منطقه‌ای و جهانی منجر شـــود. با توجه به این که برای همکاری‌های راهبردی ایران با دومین قدرت اقتصادی دنیا نیازمند ایجاد بازی برد-برد در راستای منافع و ارزش‌های دو کشـــور هستیم و پتانســـیل بازتعریف روابط بین دو کشور همچنان وجود دارد با تجمیع نظرات کارشناسان، پیشنهادهایی به منظور تعمیق همکاری‌های حمل‌ونقلی و ترانزیتی میان دو کشور ارائه می شود.

۴ پیشنهاد برای گسترش همکاری‌ها

این پیشـــنهادها عبارتند از:الف) همکاری در توسعه بندر شـــهید رجایی: در بعد همکاری مســـتقیم ایران و چین، حضور چین در بنادر جنوبی کشـــور از جمله بندر شـــهیدرجایی، نیازمند بازنگری در فرآیندهای همکاری بلندمدت برای بهره‌برداری از پایانه‌های بندری و حضور کشـــتیرانی‌های چینی در این بندر و تبدیل آن به هاب بنادر غرب آسیا است.

ب) احداث پل خلیج‌فارس-قشم: همکاری دیگری در بنادر جنوبی کشـــور، احداث پل ۲.۲ کیلومتری خلیج‌فارس-قشم است که ارتباط بزرگ‌ترین جزیره ایران به ســـرزمین اصلی را فراهم می‌کند و علاوه‌بر مزایای تسهیل حمل‌ونقل کالا و مسافر و کاهش زمان سفر، فرصت تقویت ارتباطات اقتصادی و تجاری بین جزیره قشم و مناطق دیگر ایران را در اختیار ما قرار می‌دهد. چین نیز جزیره قشم را با دارا بودن بالاترین آبخور کشتی در خلیج‌فارس، به مرکز تردد کشتی‌ها و بانکرینگ غرب آسیا تبدیل می‌کند.

پ) نقش‌آفرینی در ابتکار کمربند-راه چین: همکاری سه‌جانبه چین، کشـــورهای آسیای‌مرکزی و ایران برای فعال‌سازی کریدور چین-آسیای‌مرکزی-غرب آسیا که یکی از شـــاخه‌های اصلی ابتکار کمربند-راه چین (BRI) محسوب می‌شود و در تعهد سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد دلاری آنها در ایران گنجانده شده است.

ت) اتصال چین به اروپا از جنوب شرق ایران: همکاری چندجانبه میان کشورهای چین، پاکستان، ایران و ترکیه با توجه به تنش‌های دریایی چین و آمریکا در تنگه مالاکا که بستر راه‌اندازی مسیر یکپارچه ریلی حمل‌ونقل کالا میـــان چین و اروپا را فراهم می‌کند. در کنار آن، کریدور ریلی اسلام‌آباد-تهران-استانبول (ITI) به عنوان یکی از مهم‌ترین کریدورهای سازمان همکاری اقتصادی اکو در منطقه، رونق بیشتری پیدا می‌کند.

دلائل سرمایه‌گذاری محدود چینی‌ها در ایران

گفتنی است، به گزارش خبرگزاری تسنیم، با وجود تمـــام امتیازهایی که ایران برای تولید خودرو در اختیار چینی‌ها قرار داده باز هم، خودروســـازان این کشور برای تولید در ایران محتاطانه عمل کرده و در سایه بی‌اعتنایی وزارت صمت، از مسئولیت خدمات فروش و پس از فروش شانه خالی می‌کنند.

بازار ایران به دلایل متعددی از جمله جمعیت جوان، منابع طبیعی غنی، موقعیت ژئواستراتژیک و تقاضای بالا برای کالاهای مصرفی و صنعتی، برای شرکت‌های چینی جذاب است. با این حال، علی‌رغم حضور گسترده کالاها و فناوری‌های چینی در ایران، تمایل این شـــرکت‌ها به سرمایه‌گذاری مستقیم محدود است.

اما سؤال مهم اینجاست چرا سرمایه‌گذاری مستقیم و بلندمدت چینی‌ها در ایران محدود است؟ بخشی از این مسئله به داخل مربوط است. دولت‌های غربگرا در ایران، رابطه با چین را کاملاً کنار می‌گذارند به‌طوری که همین حالا، کشورمان در دومین اقتصاد بزرگ دنیا، سفیر ندارد! حال آنکه کشورهایی که در منطقه بدون نظر آمریکا، آب نمی‌خورند روابط اقتصادی گرمی با چین دارند.

نگرانی از تغییرات ناگهانی قوانین گمرکی، تعرفه‌ها و مقـــررات واردات و صادرات باعـــث تردید چینی‌ها در ایجاد زیرساخت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری بلندمدت شده است.

البتـــه چینی‌ها هم اگر منافـــع راهبردی خود را در نظر بگیرند باید سرمایه‌گذاری بلندمدت انجام دهند چرا که ایران، با وجود همه فراز و نشیب‌ها، مهم‌ترین کشور خاورمیانه به عنوان یکی از قطب‌های جهان چندقطبی است. بسیاری از برندهای چینی، ایران را نه به عنوان یک بازار استراتژیک بلندمدت، بلکه به عنوان یک بازار مقطعی و پر سود در نظر گرفته‌اند که اشتباه است.

به عنوان مثال، بســـیاری از برندهای چینی در ایران اولویت را بر فروش سریع خودرو قرار داده‌اند و به توسعه شبکه خدمات پس از فروش توجه کمتری داشته‌اند. در بسیاری از شهرهای کوچک‌تر نمایندگی یا مراکز تخصصی تعمیر محصولات چینی وجود ندارد.

همچنیـــن تعمیرکاران به اندازه کافی با فناوری این خودروها آشنا نیســـتند. واردات قطعات با تاخیر مواجه می‌شـــود یا قیمت آن‌ها بســـیار بالاست. برخی قطعات نیز نایاب است. برندهای مختلف چینی هر کدام توسط شـــرکت‌های متفاوت وارد می‌شوند (مانند چری، جک، دانگ‌فنگ، فوتون، بی‌وای‌دی و...) و اســـتاندارد واحدی برای خدمات پس از فروش وجود ندارد.

انفجار بندر شهید رجایی درس بزرگ برای امنیت غذایی

حادثه اخیر در بندر شهید رجایی هشداری است برای توجه بیشتر به حوزه امنیت غذایی که سالانه فقط ۱۹ میلیون تن نهاده وارد می‌شود و بازار محصولات پروتئینی به آن وابسته است.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ حادثه اخیر در اسکله بندر شهید رجایی، به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مبادی ورود کالا به کشـــور، بار دیگر موضوع حســـاس و حیاتی پدافند غیرعامـــل در زنجیره تأمین نهاده‌های دامی را به مرکز توجه رسانه‌ها و تصمیم‌گیران اقتصادی و امنیتی کشور کشاند.

محمد جعفری؛ معاون بازرگانی داخلی شـــرکت پشتیبانی امور دام کشور، در واکنش به این حادثه گفت: «در سال گذشته بیش از ۱۹ میلیون تن نهاده دامی شامل ذرت، کنجاله سویا و جو وارد کشور شده است. این حجم واردات نشانه‌ای روشن از وابستگی بالای کشور به منابع خارجی در تأمین کالاهای اساسی است.»

سالانه در کشور بیش از یک میلیون تن گوشت قرمز، حدود دو میلیون و ۵۰۰ هزار تن گوشـــت مرغ، بیش از یک میلیون تن تخم‌مرغ و نزدیک به ۱۰ میلیون تن شیر و فرآورده‌های لبنی تولید می‌شود. این محصولات به نهاده‌هایی وابسته‌اند که بیش از ۷۰ درصد آن‌ها از خارج کشور تأمین می‌شود. این یعنی کوچک‌ترین اختلال در مسیر واردات می‌تواند تأثیرات گسترده‌ای بر کل بازار و امنیت غذایی بگذارد.

ضرورت تولید نهاده‌های بومی

بنابرایـــن اصول پدافند غیرعامل می‌توانـــد نقش کلیدی در کاهش آســـیب‌پذیری زنجیره تأمین ایفا کند. تنوع‌بخشـــی به مبادی وارداتی، اســـتفاده از ظرفیت بنادر شمالی کشـــور در کنار بنادر جنوبی، ایجاد و گســـترش ذخایر راهبردی در مناطق مختلف، توسعه لجستیک داخلی، مکانیزه‌ســـازی و دیجیتالی کردن فرآیند توزیع نهاده‌ها و از همه مهم‌تر، افزایش تولید داخلی نهاده‌های دامی، از جمله مهم‌ترین اقداماتی اســـت که در راستای پدافند غیرعامل باید جدی گرفته شوند.

کارشناســـان نیز بر این باورند که وابســـتگی شدید به واردات از یک یا دو کشـــور خاص، یا از یک بندر مشـــخص، برخـــلاف اصول امنیتی و اقتصادی پایدار است. از سوی دیگر، توسعه دانش فنی و حمایت هدفمند از کشـــاورزان و تولی